

Informatienota

Datum raadsvergadering	: 28 oktober 2025
Registratienummer	: GZDGWB1671288/1752390
Informatienummer	: IN109
Portefeuillehouder	: Jacoline Hartman
Bijlage(n)	: Achtergrondinformatie: Gemeentelijke handleiding 'regulering bestrijdingsmiddelen', Natuur en Milieu, documentnummer: 1964122; Leidraad agrarisch gebruik gewasbeschermingsmiddelen voor gemeenten, GLTO e.a., documentnummer: 1964133.
Onderwerp	: Teeltondersteunende voorziening bij pioenrozenkwekerij

Onderwerp

Teeltondersteunende voorziening bij pioenrozenkwekerij te Tricht

Kennisnemen van

Het college van burgemeester en wethouders heeft een positief besluit genomen op een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de realisatie van een teeltondersteunende voorziening bij een pioenrozenkwekerij aan de Middelweg te Tricht. De omgevingsvergunning is uiteindelijk op 7-10-2025 door de Omgevingsdienst Rivierenland afgegeven.

Inleiding

Door een ondernemer uit Tricht, die bezig is om op diverse percelen aan de Middelweg te Tricht een pioenrozenkwekerij te starten, is op 17 november 2023 een aanvraag omgevingsvergunning ingediend voor de aanleg van overkappingen. Het gaat hierbij om een teeltondersteunende voorziening (hierna: TOV) die het mogelijk maakt de klimaatomstandigheden in de kritieke groeifase van de pioenrozen te beheersen. Het gaat dan met name om de vochthuishouding.

De publicatie van de aanvraag omgevingsvergunning is niet onopgemerkt voorbij gegaan. Nadien is de werkgroep 'Stop de pioenrozen Tricht' opgericht. Zorgen richten zich vooral op het verwachte (intensieve) gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij de pioenrozenkwekerij, en de invloed daarvan op de gezondheid van omwonenden. Tevens wordt gewezen op de negatieve invloed van de TOV op het landschapsbeeld.

Ook vanuit de gemeenteraad zijn in 2024 diverse vragen gesteld. Verwezen wordt hierbij naar de antwoorden van 8 april (vragen D66), 21 oktober (vragen SGP en LLB) en 12 november (vragen van VVD).

Het afgelopen jaar zijn meerdere bestuurlijke gesprekken gevoerd met zowel de ondernemer als omwonenden (de werkgroep). Met de werkgroep is het meest recent op 23 oktober 2024 gesproken. Op uitnodiging van de werkgroep was daarbij een emeritus hoogleraar Toxicologie van de Universiteit Utrecht aanwezig. Vervolgens is er op 7 november 2024 een gesprek met de ondernemer geweest die een teelttechnisch adviseur had meegenomen.

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de land- en tuinbouw staat de laatste tijd in de middelpunt van de belangstelling. Daarbij gaat het naast het effect op natuur en milieu, vooral om zorgen die omwonenden hebben over de mogelijke invloed op hun gezondheid. Gewezen wordt daarbij onder meer op een mogelijke relatie met ziektes aan het zenuwstelsel zoals leerachterstanden bij kinderen en de ziekte van Parkinson (en andere neurodegeneratieve aandoeningen zoals ALS en ziekte van Alzheimer).

Op 6 maart 2025 heeft een afvaardiging van de werkgroep 'Stop de pioenrozen Tricht' de door Stichting Natuur en Milieu en Urgenda de in 2024 uitgebrachte 'gemeentelijke handleiding: Regulering bestrijdingsmiddelen' aan wethouder J. Hartman overhandigd (zie bijlage). Deze publicatie bevat voorstellen hoe de gemeente invloed kan uitoefenen op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de teelt van intensief-bespoten teelten op hun grondgebied. Bij dat laatste wordt vooral verwezen naar de bollenteelt en meer specifiek de lelieteelt.

De landbouworganisaties hebben zelf dit jaar ook een leidraad voor gemeenten opgesteld die ingaat op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (zie bijlage).

Beide 'handreikingen' hadden geen directe consequenties voor de beoordeling van de aanvraag omgevingsvergunning voor de TOV. Dit omdat het gebruik van de gronden voor de teelt van pioenrozen bestemmingsplantechnisch is toegestaan (zie nadere toelichting). De 'handreikingen' worden zuiver ter informatie aan de gemeenteraad aangeboden.

Onlangs (17-9-2025) heeft de gemeenteraad zelf een expertmeeting gehouden over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de land- en tuinbouw.

Kernboodschap

Het college van burgemeester en wethouders heeft in de vergadering van 6 mei 2025 besloten om een omgevingsvergunning te verlenen voor de aanleg van een teeltondersteunende voorziening bij een pioenrozenkwekerij aan de Middelweg te Tricht. Omdat het plan naar aanleiding van een reactie van waterschap Rivierenland op een klein onderdeel moest worden aangepast heeft de feitelijke verlening van de omgevingsvergunning (door de ODR) nog enige tijd in beslag genomen. De aanpassing was nodig om de belangen van de dijkzone in acht te nemen.

Nadere toelichting

Duidelijk moet zijn dat het gebruik van de percelen voor de teelt van pioenrozen volgens het bestemmingsplan 'Buitengebied 2022' als een reguliere agrarische bedrijfsvoering is toegestaan. Enkel de gewenste realisatie van de TOV past niet binnen de regels van het bestemmingsplan. Dit omdat dergelijke voorzieningen alleen in combinatie met een fruitboomgaard zijn toegestaan.

Net als bij andere agrarische productievormen gaat de gemeente vervolgens niet over de door de ondernemers in te zetten gewasbeschermingsmiddelen. Over de in Nederland toegelaten middelen gaat het Ctgb (College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden). Daarnaast controleert het NVWA (Nederlandse

Voedsel- en Warenautoriteit) of een ondernemer enkel toegelaten middelen (op de juiste wijze) gebruikt.

Hoewel de geuite zorgen vanuit de omgeving als het gaat om de gezondheidsaspecten, mede in het licht van de toenemende aandacht voor dit onderwerp in de pers, kunnen worden geplaatst, kan dus enkel een besluit worden genomen over de omgevingsvergunning voor de TOV. Aan een dergelijk besluit over een bouwactiviteit kunnen volgens vaste jurisprudentie geen gebruiksvoorwaarden worden verbonden.

De TOV stelt de ondernemer in staat om kritische omgevingsfactoren te beïnvloeden. In dit geval gaat het met name om de planten te beschermen tegen te natte omstandigheden. Hierdoor is de plant minder gevoelig voor het ontstaan van schimmel. Bij snijpionen gaat het dan vooral om Botrytis. Een minder vochtige bodem beperkt daarbij ook de groei van onkruid in het voorjaar. Per saldo hoeft de ondernemer hierdoor minder in te grijpen en kan de inzet van gewasbeschermingsmiddelen en onkruidbestrijders worden beperkt in vergelijking met een teelt zonder een overkapping. Het weigeren van een omgevingsvergunning voor de TOV levert in dat perspectief geen positieve bijdrage aan het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen bij de pioenrozenkwekerij.

Consequenties

De ondernemer kan na het onherroepelijk worden van de verleende omgevingsvergunning overgaan tot de aanleg van de gevraagde teeltondersteunende voorziening. De initiatiefnemer heeft de percelen al eerder ingeplant met pioenrozen. Een commerciële oogst zal overigens pas over enige jaren plaatsvinden.

Financiën

NVT

Communicatie

Het besluit van het college van burgemeester en wethouders is verder uitgewerkt door de Omgevingsdienst Rivierenland en op de gebruikelijke wijze gepubliceerd. De werkgroep 'Stop de pioenrozen Tricht' is hierover afzonderlijk geïnformeerd.

Suggestie ter afhandeling

- Verlening omgevingsvergunning voor kennisgeving aannemen;

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,

de gemeentesecretaris, de burgemeester,

Philip Bosman Servaas Stoop